

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

Економічний факультет

Кафедра статистики, обліку та аудиту

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»
(освітня-кваліфікація «магістр»)**

Харків – 2018

УДК 657:378.091.33-028.21(075.8)
ББК 65.052 я 73
М 54

*Рекомендовано до друку Вченою радою
економічного факультету Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна (протокол № 3 від 16.02.2018 р.)*

Рецензенти:

Чала Т.Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
Бабич С.М., к.е.н., доцент кафедри економіки та менеджменту
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

М 54 Методичні рекомендації до написання дипломних робіт для студентів
спеціальності «Облік і оподаткування» / Бережний Є.Б., Глушач Ю.С.,
Косата І.А., Пономарьова Т.В., Розіт Т.В., Слюніна Т.Л., Соболев В.М.,
Чуприна О.А. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. – 34 с.

Методичні рекомендації підготовлені у відповідності до вимог галузевої
компоненти стандартів вищої освіти з підготовки фахівців у галузі знань «07
Управління та адміністрування».

Методичні рекомендації спрямовані на допомогу студентам при написанні
магістерських дипломних робіт спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за
освітніми програмами кафедри статистики, обліку та аудиту.

УДК 657:378.091.33-028.21(075.8)
ББК 65.052 я 73
М 54

© Харківський національний
університет імені В.Н. Каразіна, 2018
© Бережний Є. Б., Глушач Ю.С., Косата
І.А., Пономарьова Т.В., Розіт Т.В.,
Слюніна Т.Л., Соболев В.М.,
Чуприна О.А. 2018

Зміст

	Вступ	4
1.	Загальні положення	5
2.	Рекомендована структура дипломної роботи	6
3.	Вимоги до структурних елементів дипломної роботи	8
4.	Загальні вимоги до оформлення дипломної роботи....	14
5.	Наукове керівництво	21
6.	Нормоконтроль.....	22
7.	Перевірка антиплагіатною інтернет-системою	22
8.	Захист дипломної роботи	26
9.	Критерії оцінювання дипломних робіт	28
	Додаток А. Приклад завдання на виконання дипломної роботи	31
	Додаток Б. Приклад оформлення титульної сторінки магістерської дипломної роботи	33
	Додаток В. Орієнтовна тематика магістерських дипломних робіт	34
	Додаток Г. Список рекомендованих джерел	36
	Додаток Д. Приклади оформлення бібліографічного опису окремих використаних джерел	41

Вступ

Методичні рекомендації з виконання дипломних робіт магістра за спеціальністю «Облік і оподаткування» розроблено на підставі Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна, чинних інструктивних і методичних документів Міністерства освіти і науки України, чинних державних стандартів.

Методичні рекомендації призначено для студентів, керівників дипломних робіт, консультантів, рецензентів та членів екзаменаційної комісії.

Методичні рекомендації встановлюють загальні вимоги до тематики, структури, змісту, обсягу й оформлення дипломних робіт, які будуть враховуватися при захисті.

Дипломне дослідження є завершальним етапом навчального процесу, результатом якого є підготовка та захист кваліфікаційної роботи у формі дипломної роботи на засіданні екзаменаційної комісії. Це форма підсумкової атестації випускників, засіб визначення рівня підготовки фахівця, розвитку його творчих здібностей, уміння проводити самостійні дослідження, що дає право на здобуття освітньої кваліфікації «магістр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» і виконується на завершальному етапі навчання студентів у вищому навчальному закладі та передбачає:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх під час вирішення конкретних задач діяльності;

- підтвердження студентом здатності використовувати знання, навички й особисті та/або методологічні уміння до інформаційно-аналітичної, науково-дослідної діяльності для вирішення актуальних проблем функціонування підприємницьких структур в сучасних умовах господарювання;

- закріплення навичок самостійної роботи й використання методик, що пов'язані з проведенням наукових досліджень фундаментального та прикладного характеру, виконанням виробничих функцій, типових задач діяльності, та формують складові професійної компетентності магістра, які подано в ТСВО ХНУ 071 – Тимчасовий стандарт підготовки з освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування».

Фахівець освітньої кваліфікації «магістр» в процесі виконання дипломної роботи має оволодіти спеціальними знаннями та уміннями інноваційного характеру, достатніми для продукування нових знань і виконання професійних завдань та обов'язків певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певній галузі економічної діяльності.

Магістр повинен бути здатний до виконання науково-дослідних, педагогічних та (чи) управлінських функцій, що пов'язані з циклом існування

об'єкта його діяльності. Завдання, які розв'язує магістр, передбачають діяльність за складним алгоритмом, що містить процедуру проведення наукового дослідження та конструювання управлінських рішень. Тому характер дипломної магістерської роботи є інноваційно-дослідницьким.

Загальні положення

Метою написання дипломної роботи є виявлення рівня теоретичних знань і практичних навичок випускника, які одержані під час проходження переддипломної практики на основі самостійної роботи з літературними джерелами, законодавчими і нормативними документами й використання практичного досвіду, методів обліку, аналізу, аудиту та оподаткування на підприємствах різних форм власності, визначення ступеня його підготовленості до самостійної дослідницької і практичної діяльності в сучасних умовах.

Завданнями дипломної роботи є:

- теоретичне обґрунтування і розкриття сутності економічних і фінансових категорій, виявлення проблем в області бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту з обраної теми;
- проведення аналізу літературних джерел, нормативної бази з досліджуваної проблеми, вивчення системи обліку та оподаткування на конкретному підприємстві (в організації);
- проведення досліджень з методики податкового контролю і аудиту за матеріалами конкретного підприємства (організації).

Реалізація мети та завдань обумовлює наступні вимоги до дипломної роботи:

- розвиток навичок самостійної роботи, отриманих за роки навчання, у проведенні наукового дослідження за темою;
- демонстрація уміння застосовувати положення законодавчих, нормативних та інструктивних матеріалів з питань, що розглядаються в дипломній роботі;
- вміння дати критичну оцінку літературних джерел і різних поглядів вчених і практиків, в т.ч. і зарубіжних, з досліджуваної проблеми;
- вміння систематизувати і докладно аналізувати дані, отримані при обстеженні стану бухгалтерського обліку та оподаткування на аналізованому підприємстві;
- вміння в ході переддипломної практики зібрати, вивчити і опрацювати фактичний матеріал і літературу для написання дипломної роботи.

Роботу слід починати з літературних джерел, де розкривається економічна сутність питань теми з метою отримання загальнотеоретичного уявлення про проблему. Після цього необхідно опрацювати відповідні нормативні документи

(закони, інструкції, положення та ін.) загального призначення, що визначають принципи організації, здійснення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні. Потім добирають і вивчають нормативні документи з вибраної теми дослідження, спеціальні монографії, журнальні статті, підручники, навчальні посібники та інші джерела.

Студенти самостійно добирають літературні джерела і систематизують їх у списку використаної літератури. У процесі написання дипломної роботи список уточнюють і доповнюють.

Основні етапи підготовки, виконання і захисту дипломної роботи:

- вибір та затвердження теми;
- складання та затвердження завдання на дипломну роботу;
- проведення досліджень;
- опрацювання та викладення результатів досліджень;
- оформлення дипломної роботи;
- проходження нормоконтролю;
- попередній захист дипломної роботи на кафедрі та допуск її до захисту в екзаменаційній комісії;
- проходження перевірки роботи антиплагіатною інтернет-системою;
- рецензування роботи керівником;
- незалежне рецензування дипломної роботи;
- захист дипломної роботи на засіданні екзаменаційної комісії.

Орієнтовна тематика магістерських дипломних робіт наведена в Додатку В, список рекомендованих джерел – в Додатку Г.

1. Рекомендована структура дипломної роботи

Дипломна робота має наступну структуру:

- титульний аркуш з відміткою про допуск до захисту, наданий кафедрою після здачі роботи на кафедру, із зазначенням дати засідання та номеру протоколу, а також засвідчений підписом завідувача кафедри (див. Додаток Б);
- завдання на дипломну роботу (див. додаток А);
- зміст;
- перелік умовних позначень (у разі необхідності);
- основна частина:
 - вступ,
 - розділи (з висновками у кожному розділі роботи),
 - висновки;
- список використаних джерел;
- додатки;

- анотації (українською та англійською мовою).

У дипломну роботу вкладається відгук керівника, незалежна рецензія, результати проходження перевірки антиплагіатною системою та копія роботи на CD диску.

Письмовий відгук керівника на дипломну роботу має висвітлювати наступні питання:

- підтвердження актуальності теми дослідження;
- рівень використання студентом теоретичних знань для розв'язання завдань дослідження;
- аналіз методики дослідження;
- оцінку якості вирішення завдань дослідження;
- аналіз та оцінку запропонованих дослідником заходів;
- можливість використання пропозицій та рекомендацій студента в практиці роботи суб'єкта господарювання;
- участь у науково-дослідній роботі впродовж навчання у вищому навчальному закладі;
- наявність професійних навичок з напрямку підготовки;
- виконання календарного плану роботи;
- відношення студента до виконання роботи;
- загальні висновки, оцінку дипломної роботи та рекомендації щодо допущення до захисту в екзаменаційній комісії.

Дипломна робота також подається на незалежне рецензування. Рецензентом може виступати фахівець підприємства, установи, організації тощо, на матеріалах якого(-ї) виконана дипломна робота, а також кандидати економічних наук. Коло наукових та фахових інтересів рецензентів має відповідати тематиці дипломної роботи (*рецензентом може бути головний бухгалтер, директор підприємства, начальник фінансового сектору, начальник контрольно-ревізійного сектору, аудитор, податковий інспектор тощо*).

Рецензія подається у письмовому вигляді, в довільній формі і має містити такі складові:

- актуальність теми дипломної роботи та її значення для теорії та практики обліку та оподаткування;
- аналіз відповідності змісту дипломної роботи її завданню;
- визначення глибини висвітлення студентом реального стану справ у відповідній галузі;
- висновки щодо використання в дипломній роботі сучасних методів дослідження, методичних підходів, елементів наукової новизни;
- позитивні сторони дипломної роботи та її недоліки, інші питання на розсуд рецензента;
- оцінку загальних вражень від дипломної роботи (оформлення, стиль і

грамотність викладання тощо);

- висновок і рекомендацію щодо можливості допущення дипломної роботи до захисту і, за бажанням, може бути висловлено зауваження та думку про позитивну або негативну оцінку виконаної роботи.

Згідно з традиційною структурою магістерської роботи, вона має містити 3 розділи, а в кожному розділі повинно бути, як правило, по 3-4 підрозділи. В процесі роботи план дипломної роботи може уточнюватися. Можуть розширитися окремі розділи та підрозділи, з'явитися нові підрозділи із зібраного матеріалу. Інші підрозділи, навпаки, можуть скоротитися або взагалі зникнути.

3. Вимоги до змісту структурних елементів дипломної роботи

Узагальнені вимоги до обсягу та змісту структурних елементів дипломної роботи наведені в табл. 1.

Таблиця 1 - Обсяг структурних елементів дипломної роботи

	Дипломна робота магістра
Обсяг тексту дипломної роботи, усього	5,5-6,5 авторських аркушів (100-130 сторінок тексту)
у т.ч.	
Титульний аркуш із завданням на дипломну роботу	2
Дипломна робота:	
Зміст	1-2
Вступ	3-4
Розділ 1	30-35
Розділ 2	30-35
Розділ 3	35-40
Висновки до кожного розділу	1-2
Загальні висновки	3-4
Кількість використаних джерел у списку, не менше	85
Додатки	кількість не обмежена, не враховуються в об'єм роботи

Титульний аркуш є першою сторінкою магістерської роботи з підписами керівника та студента, який написав дипломну роботу, а також з відміткою про допуск до захисту і підписом завідувача кафедри.

Завдання на дипломну роботу містить календарний графік виконання роботи. Завдання затверджується керівником дипломної роботи та завідувачем кафедри. Зразок *завдання на дипломну роботу* наведений у Додатку А.

Зміст повинен містити назви структурних елементів, заголовки із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок.

Перелік умовних позначень подається в дипломній роботі, якщо в ній вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі символи, скорочення, терміни, позначення тощо.

Вступ - відповідальна частина дипломної роботи, оскільки містить усі необхідні кваліфікаційні характеристики наукового та практичного дослідження.

У вступі подається загальна характеристика дипломної роботи, а саме:

- актуальність обраної теми;
- мета та задачі дослідження;
- об'єкт і предмет дослідження;
- методи дослідження;
- практичне значення одержаних результатів;
- апробація результатів дослідження (зазначається за наявності);
- публікації магістранта.

Актуальність - обов'язкова вимога до будь-якої наукової роботи. Тому вступ магістерської роботи починають з обґрунтування актуальності обраної теми. Вміння обрати тему, правильно її зрозуміти й оцінити з точки зору своєчасності й соціальної значущості характеризує наукову зрілість і професійну підготовку автора дипломної роботи. Для висвітлення актуальності достатньо 1-2 сторінок, де висвітлюють головне - сутність проблемної ситуації. Для з'ясування стану розробки обраної теми складається короткий *огляд літератури*, з якого можна зробити висновок, що дана тема ще не розкрита (розкрита лише частково, або не в тому аспекті) і тому вимагає подальшого розроблення. Огляд літератури за темою демонструє ґрунтовне ознайомлення дипломника зі спеціальною літературою, його вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, виділяти суттєве, оцінювати зроблене раніше іншими дослідниками, визначати головне у сучасному стані вивчення теми. В огляді називають і критично оцінюють публікації, що мають пряме і безпосереднє відношення до теми дослідження. Від формулювання наукової проблеми, логічно перейти до формулювання **мети дослідження**, а також зазначення конкретних **завдань**, які будуть вирішуватися відповідно до визначеної мети. Це зазвичай робиться у формі перерахунку (*вивчити..., описати..., встановити..., виявити..., вивести залежність... і т. ін.*). Мета дослідження перетинається з назвою дипломної роботи (наприклад, назва дипломної роботи – «Організація та методика обліку, аналізу і аудиту запасів на підприємстві», мета – дослідити діючу систему обліку, аналізу та методик аудиту запасів, та розробити рекомендації щодо їх удосконалення). В свою чергу завдання дипломної роботи перегукуються з назвою її підрозділів.

Обов'язковим елементом вступу є визначення **об'єкта і предмета дослідження**. Об'єкт - це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Предмет - міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дипломника, оскільки предмет дослідження визначає тему дипломної роботи.

Методи дослідження, як інструмент добування фактичного матеріалу, також обов'язкові елементи вступу до диплому і необхідна умова досягнення поставленої мети. Треба зазначити, які саме методи були використані та які результати отримано з використанням цих методів.

У вступі описуються й інші елементи наукового процесу. До них, зокрема, відносять посилання, на якому саме фактичному матеріалі виконана дана праця. Тут дається характеристика основних джерел отримання інформації (офіційних, наукових, літературних, бібліографічних), і вказуються методологічні засади проведеного дослідження.

Важливу частину вступу займає практична значущість отриманих результатів.

Практична значущість дипломної роботи показує, як практичні рекомендації та розробки, отримані студентом в ході її виконання, можуть бути використані на конкретному підприємстві.

Апробація результатів дослідження. Якщо студент брав участь у наукових конференціях, круглих столах, вказується назва заходу, місце його проведення, дата й додаються опубліковані тези доповіді в Додатках.

За наявності друкованих публікацій треба вказати, в яких збірниках наукових праць, матеріалах конференцій були опубліковані положення дипломної роботи й додаються всі необхідні копії у Додатках.

Структура роботи. Необхідно позначити, що Дипломна робота складається з вступу, (вказати кількість) розділів, висновків, списку використаних джерел, який налічує (вказати кількість) позицій, та (вказати кількість) додатків. Вказати також кількість сторінок основного тексту, яка складається лише з пронумерованих сторінок зі вступом, розділами, висновками.

Основна частина магістерської роботи

У **першому** розділі висвітлюються теоретико-методологічні основи та стан досліджуваної проблеми, вказуються основні публікації за обраною темою, дається їх критична оцінка, економічна і правова сутність досліджуваних операцій. Має бути висвітлена специфіка обліку, аудиту та аналізу в умовах функціонування підприємства, на матеріалах якого виконується дипломна робота,

надаються необхідні загальні фактичні дані, що характеризують досліджувані соціально-економічні процеси та явища в цілому по Україні.

Базуючись на літературних джерелах з економічної теорії, треба дослідити історію розвитку цього об'єкту, надати критичне осмислення існуючого визначення об'єкту дослідження та запропонувати власний варіант, розглянути типові класифікаційні ознаки (якщо предмет дослідження складний за структурою), розкрити критерії визнання та оцінки згідно П(С)БО, Податкового Кодексу України (ПКУ), вказати завдання обліку та контролю (аудиту, аналізу), провести аналіз економіко-правового змісту господарських операцій тощо.

Відповідно до об'єкту дослідження досліджується нормативно-правова база та регламентне забезпечення щодо регулювання обліку, оподаткування і контролю (аудиту, аналізу), надається критична оцінка чинних нормативних актів, висловлюється власна точка зору стосовно досконалості сучасної нормативно-правової бази та регламентного забезпечення.

Також в першому розділі роботи проводиться макроекономічний аналіз за обраною темою дослідження. Показники необхідно розглядати в динаміці за 3-5 років. У цьому розділі наводять також коротку економічну характеристику аналізованого підприємства, на матеріалах якого виконують дипломну роботу.

У загальному вигляді матеріал розділу рекомендується викладати в такій послідовності: економічна сутність питання, що досліджується; нормативно-правове забезпечення об'єкту дослідження; макроекономічний аналіз обраної теми та показників; економічна характеристика аналізованого підприємства.

Другий розділ присвячується висвітленню питань з організації і методики обліку об'єктів, що стосуються теми дослідження.

Опис порядку організації бухгалтерського обліку на підприємстві, що аналізується повинен містити:

- опис суб'єкта, який здійснює облік (бухгалтерська служба, бухгалтер, керівник, приватний підприємець, аудиторська служба);
- технологію обробки документації і правила документообігу;
- основні обов'язки і відповідальність бухгалтера або іншої особи, яка виконує ці функції, і керівника;
- систему бухгалтерського обліку (журнально-ордерну, спрощену без реєстрів, меморіально-ордерну та ін.), що застосовується підприємством;
- межу суттєвості інформації (перевищення граничного розміру цієї межі може впливати на рішення користувачів фінансової звітності);
- системи і форми управлінського (внутрішньогосподарського) обліку;
- делегування прав працівників на підписання бухгалтерських документів;
- порядок і періодичність проведення інвентаризації;
- систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку;

- а також елементи облікової політики, що встановлюються підприємством, відповідно до П(с)БО (тобто вибір конкретного методу обліку для активу чи зобов'язання, що описуються в роботі).

Всі наведені дані повинні відповідати темі дипломної роботи.

В ньому вивчається оцінка та документальне оформлення господарських операцій, пов'язаних з рухом об'єктів дослідження та їх відображення в регістрах синтетичного і аналітичного обліку. Рекомендовано формулювати обґрунтовані пропозиції з покращення організації та методики бухгалтерського обліку об'єктів дослідження для підприємства, за матеріалами якого виконується дипломна робота.

Студент має обробити загальнотеоретичний матеріал (фахова література та періодичні видання з питань удосконалення обліку в контексті досліджуваного об'єкту), та порівняти загальнотеоретичну методику документування з процедурою документування, яка фактично здійснюється на підприємстві, виявити недоліки та запропонувати напрямки їх усунення.

У додатках наводяться усі первинні документи, регістри синтетичного та аналітичного обліку, а також форми фінансової, податкової, статистичної звітності, в яких накопичується інформація про досліджувані операції.

Доцільно у другому розділі розкрити технологію обліку в умовах автоматизації, обґрунтувати необхідність автоматизації, навести загальну характеристику програмних продуктів, оцінити їх переваги та недоліки.

У загальному вигляді матеріал розділу рекомендується викладати в такій послідовності: організація обліку на підприємстві, особливості первинного обліку господарських операцій на аналізованому підприємстві; організація обліку на аналітичних і синтетичних рахунках; типові бухгалтерські проведення; порядок відображення у фінансовій, податковій і спеціальній звітності результатів обліку цих об'єктів; використання автоматизованих бухгалтерських програм на аналізованому підприємстві.

У *третьому розділі*, який присвячується актуальним питанням фіскального контролю, аудиту або аналізу, рекомендовано систематизувати об'єкти і параметри контролю і аудиту, джерела нормативної та фактографічної інформації, способи отримання аудиторських доказів, способи узагальнення результатів державного контролю або незалежного аудиту, висвітлити методики проведення перевірок, сучасні теоретичні і практичні підходи, запропонувати власну модель методики аудиту або податкової перевірки.

В роботі варто обґрунтувати основні напрямки використання результатів дослідження для покращення роботи суб'єкта господарювання та прийняття управлінських рішень.

Доцільно в роботі розкрити особливості дій аудиторів при використанні комп'ютерних програм обробки інформації.

Якщо розділ присвячується актуальним питанням аналізу, то необхідно розкрити сутність аналізу як поняття, як функції управління, як організаційної підсистеми загальної системи управління підприємством; обґрунтувати організаційне та методичне забезпечення аналітичного процесу; сформулювати та обґрунтувати математичну та статистичну складову моделі аналізу об'єкту дослідження; обґрунтувати управлінські рішення за результатами проведеного аналізу, які узагальнюються у вигляді факторно-аналітичних таблиць для ілюстрації і обґрунтування зроблених висновків.

У загальному вигляді матеріал розділу рекомендується викладати в такій послідовності: особливості методики податкової або аудиторської перевірки; перелік типових порушень з обраної теми; результати податкової або аудиторської перевірки аналізованого підприємства; шляхи вдосконалення обліку, аналізу, внутрігосподарського контролю або внутрішнього аудиту на підприємстві.

Матеріал роботи рекомендується ілюструвати табличним та графічним матеріалом, який повинен бути прокоментований та проаналізований.

Наприкінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від незначущих подробиць.

Висновки – це підсумкове викладення основного, концептуального змісту роботи, стисле формулювання найважливіших наукових результатів, отриманих в дипломній роботі. В них потрібно викласти висновки, до яких прийшов автор у результаті дослідження, а також рекомендації та пропозиції щодо покращення роботи аналізованого підприємства. Ці пропозиції повинні бути конкретними, що витікають з умов розвитку даного процесу, явища або виробництва.

Виклад змісту кожного питання дипломної магістерської роботи має бути цілісним, логічним, доказовим та науково аргументованим.

Список використаних джерел формується в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, законодавчі та нормативні документи також.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема, потрібну інформацію можна одержати з Національного стандарту України: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Приклади оформлення бібліографічного опису окремих використаних джерел наведені в Додатку Д.

До **додатків** включається допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дипломної роботи:

- таблиці допоміжних цифрових даних;

- первинні бухгалтерські документи аналізованого підприємства за темою дослідження;
- фінансова, податкова та статистична звітність підприємства;
- робочі документи аудитора, аудиторський звіт та висновок;
- акти перевірок фіскальних органів;
- інструкції та методики;
- власні наукові публікації студента та ін.

4. Загальні вимоги до оформлення дипломної роботи

При оформленні дипломної роботи доцільно користуватися рекомендаціями стандарту ДСТУ 3008:2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення», де встановлені вимоги до оформлення звітів з наукової роботи.

Загальні правила оформлення. Дипломна робота має бути надрукована за допомогою комп'ютерної техніки на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210х297 мм), за допомогою текстового редактора Microsoft Word.

Текст друкують через півтора інтервали, з розрахунку не більше 30 рядків на сторінці за умови рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш ніж 1,8 мм.

Текст слід друкувати, додержуючись таких розмірів полів: ліве – не менше 20 – 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Слід використовувати стандартний шрифт редактора Microsoft Word: Times New Roman, кегль 14 pt.

Абзацний відступ повинен бути однаковим по всьому тексту роботи й дорівнювати п'яти знакам (1,25 см).

Під час друку дипломної роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення впродовж усього тексту. Всі лінії, літери, цифри і знаки повинні бути чіткими, однаково чорними, не розпливчастими впродовж усього обсягу роботи.

Окремі слова, формули, знаки, які вписують у надрукований текст, мають бути чорного кольору; щільність вписаного тексту має максимально наближуватись до щільності основного зображення.

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути чорного кольору.

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви у роботі наводять мовою оригіналу. Допускається транслітерувати власні назви і наводити назви організацій у перекладі, додаючи (при першій згадці) оригінальну назву.

Дипломна робота має бути у теці з твердою обкладинкою.

Нумерація сторінок. Нумерацію сторінок, розділів та підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Номер сторінки проставляють в правому верхньому кутку на відстані 10 мм від верхнього та правого країв аркуша без крапки вкінці. Нумерувати сторінки починають зі вступу, враховуючи попередні сторінки: титульний аркуш, завдання і зміст.

Оформлення титульного аркушу. У дипломних роботах на титульному аркуші вказують: Міністерство освіти і науки України, найменування університету, економічний факультет, кафедру статистики, обліку та аудиту, назву роботи, прізвище ім'я та по батькові студента, прізвище ім'я та по батькові, вчений ступінь і вчене звання наукового керівника, місто і рік виконання роботи. Ніякі скорочення в назві роботи не допускаються. Титульний лист оформляється відповідно до Додатка Б.

Структурні елементи дипломної роботи. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки.

Заголовки структурних елементів роботи і заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Заголовки підрозділів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці.

Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається.

Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом – один рядок. Відстань між основами рядків заголовка, а також між двома заголовками приймають такою, як у тексті.

Розділи, підрозділи основної частини дипломної роботи нумеруються арабськими цифрами. Структурний елемент «ЗМІСТ» не нумерують, але враховують. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Після номеру підрозділу повинна також стояти крапка. Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Треба виділяти заголовки структурних частин, розділів і підрозділів напівжирним шрифтом без застосування курсиву.

Кожен розділ, “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ” починається з нової сторінки.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

[вільний рядок]

1.1. Фінансові результати як економічна категорія

[вільний рядок]

(текст)

Ілюстрації. Важливою складовою частиною дипломної роботи є графічний матеріал. Він має бути органічно пов'язаний зі змістом роботи та в наочній формі ілюструвати основні положення дослідження. Необхідна кількість, склад і зміст графічного матеріалу в кожному конкретному випадку визначається дипломником за узгодженням з керівником дипломної роботи. Ілюстрації (креслення, графіки, схеми, діаграми, фотознімки, рисунки) варто розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, чи на наступній сторінці, якщо в зазначеному місці вони не вміщаються. При необхідності під ілюстрацією розміщують пояснюючі дані.

Ілюстрації позначають словом “Рисунок ” і нумерують послідовно в межах розділу (додатку). Номер ілюстрації має складатися з номера розділу (додатка) і порядкового номера ілюстрації (у межах розділу чи додатку), між якими ставиться крапка. Наприклад: див. рис. А.1. (перший рисунок Додатку А).

Назва міститься під ілюстрацією, через один рядок після зображуваного чи приміток до ілюстрації, з абзацу.

Наприклад: Рисунок 1.2. (другий рисунок першого розділу).

(текст)

[вільний рядок]

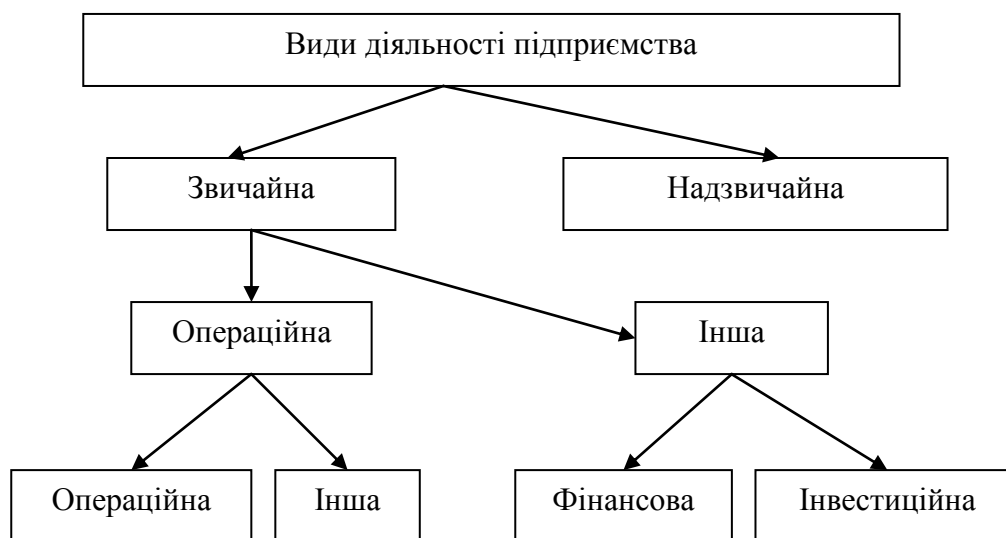

Рисунок 1.2 – Види діяльності підприємства

[вільний рядок]

(текст)

Якщо ілюстрація не вміщається на одній сторінці, можна її переносити на інші, при цьому назву ілюстрації поміщають на першій сторінці. На наступних сторінках під ілюстрацією пишуть, наприклад: “Продовження рис. 2.1”.

На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті, при цьому слово “рисунок” у тексті пишуть скорочено, наприклад: “на рис. 1.2”. У повторних посиланнях на ілюстрації треба вказувати скорочено слово “дивися”, наприклад: “див. рис. 1.3”.

Таблиці. Цифровий матеріал рекомендується поміщати в роботі у виді таблиць. Таблицю варто розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, чи на наступній сторінці.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу (додатку). Над відповідною назвою таблиці розміщують напис “Таблиця” із вказівкою її номера. Номер таблиці повинний складатися з номера розділу (додатка) і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка.

Якщо в дипломі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Кожна таблиця має назву, яку розміщують над таблицею посередині рядка. Назва і слово “Таблиця” починають з великої букви. Назву не підкреслюють.

Наприклад: “Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу).

(текст)

Таблиця 1.2 – Основні показники діяльності малих підприємств в Україні за 2014-2017 рр.

Показник	Роки			
	2014	2015	2016	2017
Кількість підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення, одиниць	75	70	70	63
Кількість зайнятих працівників, тис. осіб	2152	2073,6	2070,8	2054,7
Кількість найманих працівників, тис. осіб	2067,8	1992,5	1991,1	1990,5
Середня заробітна плата по малих підприємствах, грн	950,21	1185,5	1317,7	1623,15
Частка обсягу реалізованої продукції малих підприємств до загального обсягу реалізації, %	16,7	14,2	13,8	12,2
Частка підприємств, що одержали збитки, до загальної кількості малих підприємств, %	39,9	41,4	42,5	45,6

[вільний рядок]

(текст)

Заголовки граф таблиці починаються з прописних літер, підзаголовки із рядкових, якщо останні підкоряються заголовку. Наприкінці заголовків, підзаголовків, граф і рядків таблиці крапка не ставиться. Графу “№ з/п” у таблицю

включати не слід. Таблицю варто розміщати так, щоб читати її без повороту роботи. Якщо таке розміщення неможливе, таблицю розташовують так, щоб її можна було читати, повертаючи роботу за годинною стрілкою.

При переносі таблиці на іншу сторінку шапку таблиці варто повторити і над нею праворуч розміщують слова “Продовження табл. 2.1” із вказівкою її номера. Якщо голівка таблиці велика, допускається її не повторювати: у цьому випадку варто пронумерувати граfi і повторити їхню нумерацію на наступній сторінці. Назву таблиці не повторюють.

Якщо цифрові чи інші дані в якому-небудь рядку таблиці відсутні, то ставиться прочерк. Якщо всі показники, що наведені в таблиці, виражені в одних і тих же одиницях виміру, то їх позначення міститься над таблицею праворуч. Заміняти лапками повторювані в таблиці цифри, математичні знаки, знаки відсотка, позначення марок матеріалу, позначення нормативних документів не допускається. При наявності в тексті невеликого за обсягом цифрового матеріалу його недоцільно оформляти таблицею, а варто давати у вигляді тексту.

На всі таблиці диплома мають бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” у тексті пишуть скорочено, наприклад: “...у табл. 1.2”. У повторних посиланнях на таблиці треба вказувати скорочено слово “дивися”, наприклад: “див. табл. 1.3”.

Рівняння і формули розташовуються безпосередньо після тексту, в якому вони згадувалися, посередині сторінки. Їх варто виділяти з тексту в окремий рядок. Вище і нижче формули залишається по одному порожньому рядку.

Якщо рівняння не вміщується в один рядок, воно має бути перенесене після знаків виконуваних операцій (рівності (=), знака плюс (+) і т.д.) з їх обов’язковим повторенням у новому рядку. Коли переносять формули чи рівняння на знакові операції множення, застосовують знак “х”.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів варто приводити безпосередньо під формулою в тій же послідовності, як і у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта варто давати з нового рядка, перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Формули в дипломі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу, у додатку – у межах додатка. Номер формули складається з номера розділу (дodatку) і порядкового номера формули, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого краю листа на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу).

Приклад оформлення формул:

(текст)

[вільний рядок]

$$R = \frac{ЧП}{B}, \quad (2.1)$$

де R – рентабельність продажу;

ЧП – чистий прибуток;

В – виручка від продажу.

[вільний рядок]

(текст)

Посилання. При написанні дипломної роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які наводяться в роботі або на ідеях і висновках яких вирішуються проблеми, задачі та питання дослідження.

Посилання дають можливість:

- знайти в тексті таблиці, рисунки, пояснення і першоджерела;
- перевірити вірогідність даних про цитування документа;
- надають необхідну інформацію про документ, його зміст, мову тексту, обсяг.

По місцю розташування щодо основного тексту дипломної роботи і виконуваної ними ролі, посилання бувають:

- а) внутрішньотекстові. Вони є нерозривною частиною основного тексту;
- б) посторінкові, тобто винесені з тексту вниз сторінки;
- в) затекстові (бібліографічні), тобто винесені за текст усієї дипломної роботи.

Внутрішньотекстові посилання використовують, коли значна частина посилання ввійшла в основний текст дипломного дослідження так органічно, що вилучити її неможливо. Внутрішньотекстові посилання на таблиці, рисунки, окремі розділи роботи можуть братися в круглі дужки (таблиця 2.1), (рисунок 3.1), (Додаток Б). Але можуть оформлятися й у такий спосіб: “відповідно до даних табл. 2.1”, “за даними рис. 3.1”. Якщо внутрішньотекстові посилання на таблиці, рисунки й окремі розділи роботи не супроводжуються порядковим номером, то їх варто писати в тексті цілком, без скорочень. Наприклад, “з рисунка видно, що ...”, “дані таблиці показують, що ...” і т.д.

Затекстові посилання застосовуються в тих випадках, коли необхідно оперувати великою кількістю бібліографічних джерел. Бібліографічне затекстове посилання – сукупність бібліографічних зведень про джерело, що цитується або згадується в тексті, необхідних для його ідентифікації і пошуку.

Затекстові посилання на джерело, після згадування про нього в тексті дипломної роботи, проставляють у квадратних дужках. При цьому в дужках ставиться номер, під яким воно значиться в списку літератури:

- посилання на одне джерело [19];
- посилання на кілька джерел [4; 6; 19];
- посилання на багатотомне видання [19, т. 2, с. 345].

У необхідних випадках, а саме при використанні цифрових даних або цитування багатосторінкового джерела вказуються і сторінки, на яких міститься інформація, що використовується:

- посилання на конкретну сторінку джерела [19, с. 15];
- посилання на кілька сторінок у джерелі [19, С. 15-18];
- посилання на кілька джерел із вказівкою сторінок [19, с. 15; 25, С. 5-9].

При використанні відомостей з періодичних видань зазначення у посиланні сторінки джерела необов'язкове, за умови відображення у переліку використаних джерел, окрім назви видання, також автора та назви статті, року видання, його №, а також діапазону сторінок, в якому міститься використана стаття.

Приклад: Цитата в тексті: ... частка фінансової роботи перевищує 50 % [19, с. 15].

Посилатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися тільки в тих випадках, коли в них є матеріал, що не входить в останнє видання.

Примітки містять довідкові та пояснювальні дані. Їх розміщують безпосередньо після таблиці, ілюстрації або тексту, яких вони стосуються. Нумерують їх послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному листі декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Додатки містяться наприкінці дипломної роботи після списку літератури. На окремій сторінці (посередині), що останньою включається в загальну нумерацію сторінок, пишеться прописними буквами слово «ДОДАТКИ». За цією сторінкою потім розміщуються додатки.

Кожен додаток має починатися з нової сторінки і мати заголовок із вказівкою з правого боку рядка слова «Додаток» і його позначення.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Наприклад: Додаток А, Додаток Б тощо.

За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ Додатка А; Г.3.1 – підрозділ 3.1 Додатка Г.

Назва додатку друкується малими літерами з першої прописної посередині рядка. Вище і нижче назви треба залишити по одному порожньому рядку.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатка слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок Додатка Г; таблиця А.2 – друга таблиця Додатка А; формула (А. 1) – перша формула Додатка А.

Розташовувати додатки треба в порядку появи посилань на них у тексті, а нумерувати за абеткою.

Додатки, що розташовані на аркушах великого формату, складаються за форматом аркушів дипломної роботи.

Список використаних джерел включає інформаційні джерела, що цитуються в тексті, а також ті, з якими студент ознайомився в процесі виконання наукової роботи та на які міститься посилання у тексті роботи.

Допускається включення до списку використаних джерел видань, на які відсутні посилання у тексті роботи, але з якими знайомився студент при написанні дипломної роботи, але таких джерел має бути не більше 20% від загальної кількості джерел, включених до списку.

Список використаних джерел оформляється відповідно до вимог, представлених в Додатку Д.

5. Наукове керівництво

Обов'язки наукового керівника дипломної роботи:

- своєчасно видати студенту завдання на дипломну роботу;
- скеровувати складання студентом плану дипломної роботи;
- здійснювати керівництво студентом при проходженні ним переддипломної практики;
- рекомендувати спеціальну, нормативну літературу та інформаційні джерела за обраною темою дипломної роботи;
- регулярно консультувати студента з питань виконання дипломної роботи, а при необхідності організовувати консультації інших викладачів;
- контролювати дотримання календарного плану, якість та самостійність виконання роботи, інформувати завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту;
- рекомендувати форми оприлюднення результатів дослідження (тези доповіді на науковій конференції, наукова стаття);
- давати відгук на дипломну роботу та сприяти в отриманні незалежної рецензії на неї.

6. Нормоконтроль

Нормоконтроль є одним з останніх етапів підготовки дипломної роботи і здійснюється перед її попереднім захистом на кафедрі перед робочою комісією, та здачею її на перевірку антиплагіатною інтернет-системою. Нормоконтроль дипломних робіт проводиться в спеціально призначений термін членами екзаменаційної комісії, що призначені завідуючим кафедрою.

Нормоконтролеру дипломних робіт представляється вся закінчена дипломна робота в роздрукованому вигляді.

Проведення нормоконтролю дипломних робіт передбачає виконання таких дій:

- установлення відповідності дипломної роботи індивідуальному завданню на неї;
- перевірка правильності оформлення дипломної роботи, а саме, дотримання норм і вимог, установлених в нормативній документації та вимог прописаних цими методичними рекомендаціями до написання дипломних робіт;
- перевірка наявності та правильності посилань на використані джерела;
- перевірка правильності оформлення таблиць, рисунків, формул, додатків;
- інформування дипломників і керівників дипломних робіт про виявлені помилки;
- аналіз виправлення студентом виявлених при нормоконтролі помилок на повноту та належність.

Якщо оформлення дипломної роботи не відповідає необхідним вимогам або виявлені помилки в проведених розрахунках, робота повертається студенту для усунення виявлених недоліків. Така можливість надається студенту один раз. Оформлена належним чином дипломна робота знову подається нормоконтролеру, який за умов відсутності зауважень підписує роботу на титульному аркуші. За наявності зауважень нормоконтролера після доопрацювання дипломної роботи або за відсутності підпису нормоконтролера на титульному аркуші питання щодо можливості допуску роботи до захисту вирішує завідувач кафедри.

7. Перевірка антиплагіатною інтернет-системою

Згідно з Наказом по ХНУ імені В.Н. Каразіна 0204-1/160 від 25.04.2017 «Про перевірку дипломних робіт» випускаюча кафедра повинна забезпечити перевірку всіх дипломних робіт студентів, що навчаються за освітньої – професійною програмою магістр, на наявність запозичень з інших документів. Перевірка проводиться відповідно до Порядку проведення перевірки дипломних робіт студентів на наявність запозичень з інших документів, використовуючи

рекомендовані в Порядку показники оригінальності робіт за Коефіцієнтами Подібності № 1 та № 2.

Порядок визначає процедуру проведення перевірки текстів дипломних робіт (проектів) студентів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (далі – університет) з використанням Антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com на наявність запозичень із текстів, присутніх в базах університету, базах інших вищих навчальних закладів та в Інтернеті.

Завданням антиплагіатної інтернет-системи є визначення ступеня подібності тексту дипломної роботи до текстів документів, що містяться в базах даних та в Інтернеті. Роботи, для яких виявлено значний відсоток подібності, кваліфікують як такі, що містять плагіат. Рішення щодо наявності або законності запозичень, знайдених антиплагіатною системою, приймає випускова кафедра відповідно до вищевказаного порядку та Положення про організацію освітнього процесу.

Перевірку на можливу наявність у тексті дипломних робіт (проектів) чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на авторів на кожній випусковій кафедрі (або, за рішенням декана факультету (директора навчально-наукового інституту) на декількох випускових кафедрах) здійснює відповідальний за перевірку Системний Оператор.

Порядок перевірки дипломних робіт

Студент, який отримує ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) магістра, не пізніше ніж за п'яти днів до дати проведення попереднього захисту повинен подати на випускову кафедру текст дипломної роботи у друкованому вигляді та її електронний варіант у форматі *.doc, *.docx, *.rtf або *.pdf та подати заяву на ім'я ректора за встановленою формою.

Перед початком перевірки дипломної роботи на можливу наявність у тексті роботи чужих опублікованих результатів без належного посилання на авторів Системний Оператор здійснює контроль ідентичності її друкованої та електронної версій, для чого:

1) розміщує надану для аналізу електронну версію роботи на сайті антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com,

2) отримує від системи визначені випадковим чином номери трьох сторінок роботи, які мають бути перевірені,

3) виконує порівняння отриманих сторінок електронної та друкованої версії роботи за етапами:

- порівняння першого рядка першого абзацу,
- порівняння першого рядка другого абзацу,
- порівняння останнього рядка сторінки.

У разі невідповідності між друкованою та електронною версіями роботи студенту дається один робочий день на її виправлення і подачу на кафедру оновлених версій (за рішенням завідувача кафедри цей термін може бути збільшений до двох робочих днів).

Якщо студент із поважної причини не встиг надати оновлений варіант роботи до кінця цього терміну, що підтверджується відповідними документами, то завідувач кафедри може встановити іншу дату перевірки роботи та попереднього захисту дипломної роботи, а ректор університету, за поданням декана факультету – встановити іншу дату захисту дипломної роботи (але в межах строку повноважень діючої Екзаменаційної комісії). Якщо студент не встиг надати оновлений варіант роботи до кінця цього терміну без поважних причин, то його робота до захисту не допускається, що фіксується в протоколі засідання кафедри. Студент, дипломна робота якого не була допущена до захисту, відраховується з університету як такий, що не виконав навчальний план.

У разі відповідності друкованої та електронної версій роботи системний оператор проводить перевірку її електронної версії на можливу наявність у тексті дипломних робіт чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на авторів. За результатами перевірки роботи Антиплагіатною інтернет-системою Strikeplagiarism.com Системний Оператор отримує Звіт подібності, що містить інформацію, яка вказує на ймовірність неправомірних запозичень з інших джерел та інші характеристики, а саме:

1. Коефіцієнт Подібності 1.

Коефіцієнт Подібності № 1 – це значення (у відсотках), що визначає рівень запозичень, знайдених у певних джерелах (базах даних та Інтернеті), які складаються з фрагментів тексту, що містять щонайменше п'ять слів (довідково: у більшості мов загально використаними є фрази з п'яти і більше слів; перевищення встановленого значення Коефіцієнту Подібності № 1 не є ознакою наявності неправомірних запозичень, але вказує на необхідність додаткової перевірки тексту дипломної роботи.)

2. Коефіцієнт Подібності 2.

Коефіцієнт Подібності № 2 – це значення (у відсотках), що визначає рівень запозичень, знайдених у певних джерелах (базах даних та Інтернеті), які складаються з фрагментів тексту, що містять щонайменше 25 слів. Інша довжина фрагменту, відмінна від 25 слів, може індивідуально визначатися вченою радою факультету (навчально-наукового-інституту) на основі керівних принципів, прийнятих університетом, та рекомендацій, представників компанії StrikePlagiarism.com. (довідково: перевищення встановленого значення Коефіцієнту Подібності № 2 не є ознакою наявності неправомірних запозичень, але вказує на необхідність додаткової перевірки тексту дипломної роботи.)

3. Сигнал „Тривога!”.

Сигнал „Тривога!” з’являється, якщо є вірогідність прихованого запозичення. Сигнал „Тривога!” – це повідомлення, що вказує на наявність у тексті знаків одного алфавіту, замінених схожими знаками іншого алфавіту.

Сигнал „Тривога!” привертає увагу Системного Оператора до можливої необґрунтованості використання зазначених символів, тобто на можливу спробу фальсифікувати результат перевірки з метою збільшення показників оригінальності роботи.

При перевищенні допустимих значень Коефіцієнтів Подібності, а також при сигналі „Тривога!” дипломна робота підлягає перевірці фахівцем із тематики дипломної роботи.

На підставі Звіту Подібності Системний Оператор готує Протокол контролю оригінальності дипломної роботи.

При отриманні позитивного висновку про відсутність неправомірних запозичень у роботі (робота визнана оригінальною), Протокол надається завідувачу кафедри для проведення попереднього захисту дипломної роботи.

Якщо за результатами перевірки дипломної роботи робота оцінюється як задовільно оригінальна або умовно оригінальна, Системний Оператор протягом двох наступних робочих днів готує повний Звіт Подібності, який направляється науковому керівнику та завідувачу кафедри.

Якщо робота класифікована як задовільно оригінальна, то в її тексті перевіряється наявність та правильне оформлення цитувань та посилань на першоджерела.

Висновок щодо можливості попереднього захисту задовільно оригінальної роботи приймають завідувач кафедри разом із науковим керівником роботи протягом трьох робочих днів із моменту отримання Звіту Подібності. Висновок оформлюється у двох екземплярах. Один екземпляр Висновку видається студенту, другий залишається в документах кафедри.

Якщо прийнято рішення про неможливість допустити задовільно оригінальну дипломну роботу до попереднього захисту, студент має право протягом трьох робочих днів подати на кафедру доопрацьований текст дипломної роботи. Після належного оформлення проводиться попередній захист роботи.

Якщо робота визнана умовно оригінальною, то члени кафедри разом із науковим керівником роботи мають проаналізувати:

- наявність у дипломній роботі великих фрагментів тексту, що ідентифіковані системою як подібні,
- наявність детальної подібності дипломної роботи та джерела (джерел), розташованого в мережі Інтернет та/або базах даних,
- можливість кваліфікувати особливості викладу тексту роботи як механічне переписування вже існуючого документа.

Висновок кафедри щодо можливості захисту умовно оригінальної роботи має бути зроблений протягом двох робочих днів із моменту отримання Звіту Подібності. Висновок кафедри оформлюється у двох екземплярах. Один екземпляр Висновку видається студенту, другий залишається у документах кафедри.

Якщо прийнято рішення про неможливість допустити умовно оригінальну дипломну роботу до попереднього захисту, студенту дається п'ять робочих днів на корегування тексту дипломної роботи. Після отримання Системним Оператором оновленого варіанту роботи проводиться повторна перевірка відповідно до цього Порядку.

Якщо за результатами повторної перевірки робота оцінюється як умовно оригінальна або неоригінальна, то ця робота не допускається до захисту в Екзаменаційній комісії та не завантажується до бази даних системи.

Висновок кафедри про це повинен бути наданий студенту протягом двох робочих днів. Декану факультету подається витяг із протоколу засідання кафедри про недопуск дипломної роботи до захисту. Студент підлягає відраховуванню з університету як такий, що не виконав навчальний план.

Після проведення попереднього захисту дипломної роботи електронні версії всіх дипломних робіт (проектів), допущених до захисту, надаються Адміністратору антиплагіатної системи. Системні Оператори протягом двох днів після допуску робіт до захисту проводять їх завантаження до бази даних системи Strikeplagiarism.com.

Перевірка дипломних робіт студентів на наявність запозичень з інших документів із використанням Антиплагіатної інтернет-системи trikeplagiarism.com (власність компанії Plagiat.pl) для учасників освітнього процесу є безкоштовною.

8. Захист дипломної роботи

Захист дипломних робіт та оформлення відповідних документів регулює Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна від 21.04.2017 р. п.5.4 (Атестація здобувачів вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра, магістра).

Захист дипломних робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше як половини її складу з обов'язковою присутністю голови комісії.

Процедура захисту передбачає:

- доповідь студента;
- запитання до автора;
- відповіді студента на запитання членів екзаменаційної комісії та осіб, присутніх на захисті;
- оголошення відгуку наукового керівника та рецензентів;

- заключне слово студента;
- оголошення рішення комісії про оцінку роботи.

Доповідь необхідно підготувати заздалегідь у формі виступу, в якому доцільно висвітлити такі питання: обґрунтування актуальності теми дослідження; мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження; які методи були використані в процесі дослідження; елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях; з якими труднощами довелося зіткнутися в процесі дослідження, які положення не знайшли підтвердження.

У виступі мають міститися також відповіді на основні зауваження наукового керівника та рецензента. Доповідь студента на захисті випускної роботи магістра повинна тривати 10-15 хвилин. Захист дипломної роботи фіксується у протоколі екзаменаційної комісії.

Правила оформлення електронних демонстраційних матеріалів дипломної роботи

Студент готує до захисту ілюстративний матеріал у вигляді презентації за допомогою програмного продукту Microsoft Office PowerPoint або аналогічних програмних продуктів.

Візуальне супроводження в вигляді мультимедійної презентації дипломної роботи складається із слайдів, на яких представлені графіки, таблиці, схеми, рисунки, алгоритми і т.п. з окремих частин дипломної роботи. Кількість слайдів має бути не менше 8 і достатньою для послідовного та повного розкриття теми дипломної роботи. Кожен слайд повинен мати назву.

Інформація, що виноситься для показу на слайдах презентації, повинна мати чіткі написи і підписи, має бути достатньо доступною для її прочитання та візуального сприйняття на відстані 4-5 метрів.

Необхідну кількість та зміст ілюстрацій студент визначає самостійно, але погоджує з науковим керівником.

Слайди мультимедійної презентації повинні бути представлені у друкованому варіанті формату А4 (Роздатковий матеріал) та надані членам екзаменаційної комісії в день захисту дипломної роботи, а електронна презентація надається на CD (або CDRW)-диску для її подальшого показу при доповіді виконавця дипломної роботи.

Роздатковий матеріал оформлюється на окремих аркушах формату А4. На титульній сторінці необхідно вказати тему дипломної магістерської роботи та її виконавця. Таблиці та рисунки разом мають наскрізну нумерацію роздаткового матеріалу. Кількість папок із роздатковим матеріалом відповідає кількості членів екзаменаційної комісії.

9. Критерії оцінювання дипломних робіт

Рішення щодо підсумкового оцінювання приймається більшістю голосів членів екзаменаційної комісії за результатами публічного захисту з урахуванням висновків наукового керівника та рецензента.

Основними критеріями оцінки дипломної роботи є:

- якість роботи (ступінь розробленості проблеми, вміння з'єднати теоретичний та емпіричний рівні проведеного дослідження, обґрунтованість та професійність використання економіко-статистичних методів дослідження, ступінь новизни, практична значимість рекомендацій, міра самостійності в судженнях, вміння орієнтуватися в матеріалах власного дослідження, оформлення роботи);
- логіка і простота викладу під час захисту;
- аргументованість і точність відповідей на запитання і критичні зауваження.

Оцінка виконання дипломної роботи

Текст дипломної роботи магістра	Презентація та захист роботи	Загальна кількість балів
60 балів	40 балів	100 балів

Позитивна оцінка за дипломну роботу передбачає виконання усіх поставлених до неї вимог, рівень її оцінки залежить від якості виконання цих вимог.

Оцінювання знань студента проводиться за 4-бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно):

1. Для отримання оцінки **“відмінно”** студент:

- уклався у встановлений строк підготовки магістерської роботи;
- повністю дотримався плану своєї роботи, згідно з Завданням до дипломної роботи;
- виклав обґрунтовано теоретичний матеріал зі своєї теми магістерської роботи;
- за інформацією офіційних статистичних джерел провів макроекономічний аналіз, зі своєї теми з використанням аналітичних таблиць;
- в повному обсязі розглянув діючу на об'єкті дослідження методику обліку та контролю, або аудиту зі своєї теми;
- зробив ґрунтовні висновки та розробив робочі документи аудитора, згідно з обраною темою;
- розглянув новітні бухгалтерські та аудиторські комп'ютерні програмні продукти, які використовуються при обліку, аналізі та контролі, або аудиту обраної теми;

- правильно оформив магістерську роботу;
- при захисті магістерської роботи відповів на всі питання екзаменаційної комісії.

2. Для одержання оцінки **“добре”** студент:

- уклався у встановлений строк підготовки дипломної роботи;
- повністю дотримався плану своєї роботи, який зазначений у Завданні до дипломної роботи;
- одне з теоретичних питань розкрито недостатньо повно, або при його висвітленні допущена помилка;
- при розгляді діючої методики обліку, контролю або аудиторської перевірки не зміг в повному обсязі їх розглянути;
- недостатньо розглянув новітні бухгалтерські або аудиторські комп’ютерні програмні продукти, які використовуються при обліку та аудиті;
- при захисті відповів не на всі питання.
- оформив дипломну роботу правильно.

3. Для отримання оцінки **“задовільно”** студент:

- уклався у встановлений строк підготовки дипломних робіт;
- не повністю дотримався плану своєї роботи, згідно з Завданням до дипломних робіт;
- теоретичні питання розкриті не достатньо повно та при їх висвітленні допущені суттєві помилки;
- аналіз з використанням аналітичних таблиць проведений не повно, відсутні таблиці з деяких питань;
- при розгляді методики обліку, контролю або аудиторської перевірки не зміг в повному обсязі пояснити членам екзаменаційної комісії їх специфічні особливості;
- недостатньо розглянув новітні бухгалтерські та аудиторські комп’ютерні програмні продукти;
- оформив магістерську роботу з несуттєвими невідповідностями;
- при захисті не відповідав на деякі питання екзаменаційної комісії.

4. Оцінку **“незадовільно”** отримують студенти, дипломні роботи яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

У відповідності до набраних студентом балів загальна оцінка перераховується згідно з Методикою переведення показників академічної успішності студентів ХНУ імені В.Н.Каразіна в національну шкалу.

Рішення про оцінювання підготовки та захисту дипломної роботи приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії і оголошується головою екзаменаційної комісії на відкритому засіданні в день захисту. Тоді ж оголошується рішення екзаменаційної комісії про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації. Оголошена оцінка є остаточною та апеляції не підлягає.

Оцінка виконання дипломної роботи

Текст дипломної роботи магістра	Презентація та захист роботи	Сума	Оцінка за національною шкалою
55-60	35 - 40	90-100	відмінно
45-54	25 - 35	70-89	добре
35-44	15 - 25	50-69	задовільно
1 - 34	1 - 15	1-49	незадовільно

У випадках, коли захист дипломної роботи визнається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену кафедрою.

Термін повторного захисту визначається відповідно до чинного законодавства та правил ХНУ імені В.Н.Каразіна.

Приклад завдання на дипломну роботу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна

Факультет економічний

Кафедра статистики, обліку та аудиту

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) магістр

Напрямок підготовки з галузі знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Соболев В.М.

підпис ініціали, прізвище
“01” квітня 2018 року

**З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ (ПРОЕКТ)**

Кобець Анастасії

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи «Організація та методика обліку, аналізу і аудиту запасів на підприємстві»

керівник роботи Слюніна Т.Л., к.е.н., доцент кафедри стат., обліку та аудиту
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від “___” _____ 20__ року №___

2. Строк подання студентом роботи 10 листопада 2018 року

3. Перелік питань, які потрібно розробити:

- Теоретичні основи обліку, аналізу та аудиту запасів на підприємстві
- Організація та методика обліку та аналізу запасів на аналізованому підприємстві
- Організація та методика аудиту запасів на підприємстві
- Розробка практичних рекомендацій по вдосконаленню обліку, аналізу і аудиту запасів на аналізованому підприємстві

4. План роботи

	Назви етапів роботи	Строк виконання етапів роботи
1	Збір літератури	20.04.2018
2	Обробка літератури, збір даних	15.05.2018
3	Написання окремих підрозділів роботи (не менш 5)	30.06.2018
4	Написання 1 розділу	05.09.2018
5	Написання 2 розділу	10.09.2018
6	Написання 3 розділу	24.09.2018
7	Написання висновків	25.09.2018
8	Написання вступу	26.09.2018
9	Оформлення переліку використаних джерел	01.10.2018
10	Оформлення додатків	05.10.2018
11	Подання керівнику 1 варіанту роботи	10.10.2018
12	Доопрацювання роботи	25.10.2018
13	Проходження нормоконтролю	25.10.2018
14	Передзахист	01.11.2018
15	Подання на кафедру і проходження перевірки на анти плагіат	10.11.2018
16	Рецензування роботи керівником	15.11.2018
17	Незалежне рецензування	25.11.2018

5. Дата видачі завдання 01.04.2018

Студент

підпис

Кобець А.

ініціали, прізвище

Керівник роботи

підпис

Слюніна Т.Л.

ініціали, прізвище

**Титульний аркуш дипломної роботи магістра
(зразок)**

**МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.Н. КАРАЗІНА**

**Економічний факультет
Кафедра статистики, обліку та аудиту**

ДИПЛОМНА РОБОТА МАГІСТРА

**«ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ, АУДИТУ І АНАЛІЗУ
ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»**

Виконала:

студентка 2 курсу,
спеціальності

071 Облік і оподаткування

Антонова Г.

Керівник : к.е.н., доц.

Слюніна Т.Л.

Роботу допущено до захисту перед ДЕК рішенням кафедри статистики,
обліку та аудиту від "___" _____ 2017 р., протокол № ____.

Завідувач кафедри статистики,
обліку та аудиту

д.е.н., професор

В.М Соболев

Харків – 2018

Орієнтовна тематика магістерських дипломних робіт

1. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю основних засобів підприємства (за видами діяльності)
2. Організація та методика обліку, аналізу і внутрішнього аудиту основних засобів підприємства (за видами діяльності)
3. Організація та методика обліку та контролю основних засобів бюджетної установи.
4. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю запасів на підприємстві (за видами діяльності)
5. Організація та методика обліку, аналізу і аудиту запасів на підприємстві (за видами діяльності)
6. Організація та методика обліку, аналізу та внутрішнього аудиту товарів на оптовому торговому підприємстві (підприємстві роздрібної торгівлі).
7. Організація та методика обліку, аналізу і контролю товарно-матеріальних цінностей в бюджетних установах.
8. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю оборотних коштів підприємства (за видами діяльності)
9. Організація та методика обліку, аналізу і внутрішнього аудиту оборотних коштів підприємства (за видами діяльності)
10. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства (за видами діяльності)
11. Організація та методика обліку, аналізу і аудиту дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства (за видами діяльності)
12. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю руху грошових коштів підприємства (за видами діяльності)
13. Організація та методика обліку, аналізу і аудиту руху грошових коштів підприємства (за видами діяльності)
14. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю розрахунків підприємства з покупцями та замовниками (з постачальниками та іншими кредиторами)
15. Організація та методика обліку, аналізу і аудиту розрахунків підприємства з покупцями та замовниками (з постачальниками та іншими кредиторами)
16. Організація та методика обліку, аналізу та податкового контролю випуску та реалізації продукції.
17. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю товарообігу на торговельному підприємстві.
18. Організація та методика фінансового та податкового обліку і податкового контролю розрахунків з бюджетом.

19. Організація та методика фінансового та податкового обліку і внутрішнього аудиту розрахунків з бюджетом.
20. Організація та методика обліку і податкового контролю розрахунків підприємства з податку на додану вартість.
21. Організація та методика обліку і податкового контролю розрахунків підприємства з податку на прибуток.
22. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю розрахунків із заробітної плати на підприємстві (за видами діяльності)
23. Організація та методика обліку, аналізу і внутрішнього аудиту розрахунків із заробітної плати на підприємстві (за видами діяльності)
24. Організація та методика обліку, аналізу і контролю розрахунків із заробітної плати в бюджетних установах.
25. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю витрат на оплату праці на підприємстві (за видами діяльності)
26. Організація та методика обліку, аналізу і внутрішнього аудиту витрат на оплату праці на підприємстві (за видами діяльності)
27. Організація та методика обліку, аналізу і контролю витрат на оплату праці в бюджетних установах.
28. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю фінансових результатів підприємства (за видами діяльності)
29. Організація та методика обліку, аналізу і аудиту фінансових результатів підприємства (за видами діяльності)
30. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю витрат на виробництво промислової продукції.
31. Організація та методика обліку, аналізу і внутрішнього аудиту витрат на виробництво промислової продукції.
32. Організація та методика обліку і податкового контролю виробничих витрат підприємства сфери послуг.
33. Організація та методика обліку і внутрішнього аудиту виробничих витрат підприємства сфери послуг.
34. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю діяльності малого (мікро-) підприємства.
35. Організація та методика обліку, аналізу і внутрішнього аудиту діяльності малого (мікро-) підприємства.
36. Організація та методика обліку, аналізу і податкового контролю діяльності фізичних осіб-підприємців.
37. Організація та методика фіскальних перевірок юридичних осіб
38. Організація та методика фіскальних перевірок фізичних осіб-підприємців.

Список рекомендованих джерел

1. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. для іноземних студ. / Петряєва З. Ф. ; Харківський нац. екон. ун-т імені Семена Кузнеця. Х. : ХНЕУ імені Семена Кузнеця, 2016. 372 с.
2. Андрусенко А., Басова И., Клыженко Я. Альбом бухгалтерских проводок. Харьков: Фактор, 2012. 544 с.
3. Аніловська Г. Я., Столяренко О. О.. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Львів. держ. ун-т внутр. справ. Л. : ЛьвДУВС, 2012. 403 с.
4. Атамас П. Й. Управлінський облік: Навч. посібник / П. Й. Атамас. 2-ге вид. К.: ЦНЛ, 2009. 440 с.
5. Аудит : навч. посіб. для самот. вивчення дисципліни / О. А. Сарапіна, Т. А. Пінчук Т. В. Шрам ; Херсон. нац. техн. ун-т. Херсон : Вишемирський В. С., 2016. 507 с.
6. Аудит : навч. посіб. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Пушкаря М. С. ; Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 275 с.
7. Аудит: обучающий курс. От теории к практике : / В. В. Фесенко. 2-е изд. Днепр : Акцент, 2017. 341 с.
8. Аудит: методика і організація : навч. посіб. / Н. І. Гордієнко та ін.; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 318 с.
9. Багацька К. В., Говорушко Т. А.. Фінансовий аналіз: підручник / Київ : АртЕк, 2014. 320 с.
10. Бессонова С. І. Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності : навч. посіб. / С. І. Бессонова. Маріуполь : ПДТУ, 2016.
11. Верига Ю. А. Облікова політика підприємства: навч. посіб. / Ю. А. Верига. К.: ЦУЛ, 2015. 315 с.
12. Власюк Н. І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. для студентів напряму підгот. 6.030508 "Фінанси і кредит" / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Львів : Вид-во ЛКА, 2016. 311 с.
13. Внутрішній аудит : підручник / Пушкар М. С., Семанюк В. З. ; Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 211 с.
14. Голов С. Ф. Управлінський облік. Підручник / С. Ф. Голов. 4-те вид. К.: Лібра, 2008. 704 с.

15. Голов С. Ф. Бухгалтерський учет и финансовая отчетность по международным стандартам : практ. пособ. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. Х. : Фактор, 2013. 1000 с.
16. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз: навч. посіб. / Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2013. 84 с.
17. Грабовецький Б. Є., Шварц І. В.. Фінансовий аналіз та звітність: практикум / Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2016. 100 с.
18. Друри К. Управленческий и производственный учет: Учебник для студ. вузов, обучающихся по спец. (080109) «Бухгалтерский учет, анализ и аудит»: Пер. с англ. 6. изд. М.: Юнити-Дана, 2007. XXII, 1401 с.
19. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. / під заг. наук. керівництвом заслуж. діяча науки і техніки України, д-ра екон. наук, проф. Шкарлета С. М. ; Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів : ЧНТУ, 2017. 205 с.
20. Спіфанова І. Ю., Джеджула В. В.. Фінансовий аналіз та звітність: практикум / Вінниц. нац. техн. ун-т. - Вінниця : ВНТУ, 2017. 142 с.
21. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: навч. посібник/ І. В. Жолнер. К.: Центр учб. л-ри, 2012. 368с.
22. Карпенко О. В., Карпенко Д. В. Управлінський облік: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 296 с
23. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2014. 600 с.
24. Ковтун Н. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Київ. нац. ун. ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2014. 527 с.
25. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Микитюк Н. Я. та ін. Фінансовий облік: підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. Я. Микитюк та ін. – 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 551 с.
26. Кузнецова О. С. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. / С. О. Кузнецова, І. Б. Чернікова. Х. : Видавництво «Лідер», 2016. 318 с.
27. Левицька С. О. Облік і звітність в оподаткуванні: Підручник / С. О. Левицька, С. В. Свірко, О. О. Осадча. Рівне: НУВГП, 2013. 298 с.
28. Лучко М. Р. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2016. 360 с.
29. Мішеніна Н. В., Мішеніна Г. А., Ярова І. Є.. Економічний аналіз: навч. посіб. / Сум. держ. ун-т. Суми : Сум. держ. ун-т, 2014. 305 с.
30. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2015 року : збірник : пер. з англ. : у

- 3 ч. / International Auditing and Assurance Standards Board, Міжнар. федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України ; Київ : Фенікс, 2016.
31. Мних Є. В., Барабаш Н. С.. Фінансовий аналіз: підруч. для студентів ВНЗ / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : КНТЕУ, 2014. 535 с.
32. Нападовська Л. В. Управлінський облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: КНТУ, 2010. 648 с.
33. Облік і аудит : навч. посіб. / Н. П. Банера та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Скаско ; Львів. ін-т економіки і туризму. Львів : Растр-7, 2017. 502 с.
34. Облік і звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. / О. В. Небильцова, Р. С. Коршова, Л. І. Лук'яненко, В. В. Ходзицька. К: КНЕУ, 2012. 453 с.
35. Оподаткування юридичних осіб та аудит у сфері оподаткування : навч. посіб. / І. К. Дрозд та ін; за ред. Н. С. Шалімової. Київ : СОВА, 2017. 523 с.
36. Островерха Р. Е. Організація обліку: навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. К. : ЦУЛ, 2012. 568 с.
37. Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 155 с.
38. Партин Г. О. Управлінський облік: підручник / Г. О. Партин, А. Г. Загородній, Т. І. Свідрик, А. І. Ясінська, Т. М. Бойчук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 280 с.
39. Податковий контроль в Україні: проблеми та пріоритети підвищення ефективності: монографія / М. Мельник, І. Лещух ; НАН України, Держ. установа "Ін-т регіон. Дослід. ім. М. І. Долішнього НАН України". Львів : Ін-т регіон. дослідж. ім. М. І. Долішнього, 2015. 328 с.
40. Податковий контроль : навч. посіб. / В. В. Андрійович ; Терноп. нац. екон. ун-т, Ф-т фінансів. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 228 с.
41. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія: навч. посіб. / Ю. С. Серпенінова, С. М. Гольцова, І. О. Макаренко; за заг. ред. Ю. С. Серпенінової. Суми: Університетська книга, 2015. 336 с.
42. Техніко-економічний аналіз: навч. посіб. / під. ред. Н. С. Поповенко, канд. екон. наук, проф. Одеса : Стандарт, 2014. 143 с.
43. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. доп. і перероб. К.: Алерта, 2013. 982 с.
44. Тузова А. Национальные стандарты бухгалтерского учета. Харьков: Фактор, 2013. 432 с.

- 45.Тютюнник, Ю. М. Фінансовий аналіз. Ч.1,2: навч. посіб. / К. : Знання, 2014. 358 с., 394 с.
- 46.Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.
- 47.Фінансовий аналіз. Практикум: навч. посіб. за заг. та наук. ред. д-ра екон. наук, проф. М. Д. Білик ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ : КНЕУ, 2014. 474 с.
- 48.Фінансовий облік: підручник для студ. вищ. навч. закладів / Л.В. Нападовська, А.В. Алексєєва, О. А. Бакурова та ін.; за заг. ред. Л.В. Нападовської; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. К.: КНТЕУ, 2013. 700 с.
- 49.Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / М. Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і допов. К. : Алерта, 2016. 1040 с.
- 50.Формування концепції теоретичного забезпечення послуг професійної аудиторської діяльності в Україні : монографія / Антонюк О. Р. ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : Дятлик М., 2017. 299 с.
- 51.Хома І. Б., Андрушко Н. І., Слюсарчик К. М.. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Нац. ун-т "Львів. політехніка". Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 339 с.
- 52.Цал-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю., Суліменко Л. А.. Фінансовий аналіз: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир : Рута, 2012. 608 с.
53. Швець, В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник /В. Г. Швець. 4-те вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2015. 572 с.
54. Шквір В. Д. Інформаційні системи і технології в обліку і аудиті: підруч. /В. Д. Шквір, А. Г. Завгородній, О. С. Височан. Львів: Вид-во Льв.політехніки, 2012. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. Нормативно-правова база / Кабінет Міністрів України; Урядовий портал. – Офіц. веб-сайт. – URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/list>.
2. Нормативно-правові акти // Урядовий портал. Єдиний веб-портал виконавчої влади України. – URL : http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=32854.
3. Статистична інформація / Офіційний сайт державної служби статистики України. – URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Загальноакадемічний портал наукової періодики. Національна академія наук України / Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
URL : <http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/NTI/search.html>.

**Приклади оформлення бібліографічного опису
окремих використаних джерел**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	Єріна А. М. Статистика : підручник. К. : Знання, 2009. 484 с.
Два автори	Карпов В. А., Кучеренко В. Р. Маркетинг: прогнозування кон'юнктури ринку : навч. посіб. К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. 215 с.
Три автори	Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Управління проектами : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2009. 231 с.
Чотири автори	Управленческие решения: технология, методы и инструменты: учеб. пособ. по спец. «Менеджмент организации» / П. В. Шеметов и др. М. : Омега-Л, 2013. 398 с.
П'ять і більше авторів	Економічна статистика : навч. посіб. / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. Х : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 388 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	Черненко Д. І. Дослідження регіональної кон'юнктури українського ринку лабораторних медичних послуг із використанням кластерного аналізу. <i>Проблеми та тенденції соціально-економічного розвитку</i> : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених у рамках Каразінських читань, присвячених 210-річчю від дня заснування Харківського університету (03–04 квітня 2015 р.). Частина II. Х. : Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. С. 195–197.
Законодавчі та нормативні документи	Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІІ (Редакція станом на 10.06.2017) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1023-12 (дата звернення: 01.02.2018).
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	Черненко Д. І. Статистичне прогнозування кон'юнктури ринку лабораторних медичних послуг в Україні // <i>Бізнес Інформ</i> . 2015. № 4. С. 263–268.
Електронні ресурси	Українська база медико-статистичної інформації // Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України. URL : http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203 (дата звернення: 01.02.2018).

**Методичні рекомендації до написання дипломних робіт для студентів
спеціальності «Облік і оподаткування»
(освітня-кваліфікація «магістр»)**

Бережний Є. Б., Глушач Ю.С., Косата І.А., Пономарьова Т.В., Розіт Т.В., Слюніна
Т.Л., Соколов В.М., Чуприна О.А.

Комп'ютерна верстка	Слюніна Т.Л.
Оригінал-макет	Слюніна Т.Л.
Технічний редактор	Слюніна Т.Л.

Підписано до друку 26.02.2018 р. Формат 60х 84\16
Папір офсетний Умовн.-друк. арк. 1,9
Облік.-вид. арк. 1,6 Тираж 50 прим.

Надруковано: 61077, м. Харків, площа Свободи, 4
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Видавничий центр